

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філологічний факультет

Катедра загального мовознавства

Затверджено

на засіданні катедри
загального мовознавства
філологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач катедри Ф.С. Бацевич

Силабус з навчальної дисципліни

«Маніпулятивні стратегії мовленнєвого впливу в дискурсах і текстах»,

що викладається в межах ОПП **«Прикладна лінгвістика»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності **035 Філологія,**

спеціалізації **035.10 Прикладна лінгвістика**

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Маніпулятивні стратегії мовленнєвого впливу в дискурсах і текстах
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та катедра, за якою закріплена дисципліна	Катедра загального мовознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки. Спеціальність – 035 Філологія. Спеціалізація – 035.10 Прикладна лінгвістика
Викладачі дисципліни	Бацевич Флорій Сергійович, завідувач катедри загального мовознавства, докт. філол. наук, професор Процак Любов Миронівна, старший викладач катедри загального мовознавства
Контактна інформація викладачів	floriy.batsevych@lnu.edu.ua lyubov.protsak@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекційних занять (за адресою: вул. Університетська, 1, ауд.343) або онлайн-консультації за попередньою домовленістю.
Сторінка дисципліни	https://philology.lnu.edu.ua/course/manipuliatyvni-stratehii-movlennievoho-vplyvu-u-dyskursakh-i-tekstakh-2023
Інформація про дисципліну	Курс «Маніпулятивні стратегії мовленнєвого впливу у дискурсах і текстах» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика. Ця дисципліна викладається для освітньої програми «Прикладна лінгвістика» в 1-му семестрі в обсязі 3 кредити ЄКТС.
Коротка анотація дисципліни	«Маніпулятивні стратегії мовленнєвого впливу у дискурсах і текстах» – курс, що ознайомлює студентів з базовими теоретичними поняттями прагмалінгвістики як органічного розділу і водночас нового напрямку сучасної науки про мову, предметом якого є процеси спілкування людей з використанням живої природної мови, а також з урахуванням усіх наявних складових комунікації (фізичних, фізіологічних, психологічних,

	<p>соціальних, контекстних, ситуативних та ін.), тому він займає важливе місце у підготовці кваліфікованих фахівців з прикладної лінгвістики.</p> <p>У курсі «Маніпулятивні стратегії мовленнєвого впливу у дискурсах і текстах» розкриваються теоретико-методологічні проблеми мовленнєвого впливу в прагматичному аспекті, розглядаються способи їх виявлення та теоретичного обґрунтування (підходи комунікативний, когнітивний, прагматичний, дискурсивний); з'ясовуються механізми, мовні засоби та невербальні індикатори маніпулятивного впливу; до уваги беруться когнітивні категорії базового рівня (свій – чужий, благо – зло та ін.) як важливого фактору у маніпулятивного впливу; крім цього враховується значення елементарних компонентів спілкування та їх вплив на розгортання прагматичного сценарію маніпулювання; враховується фактор одиниць спілкування (мовленнєвий хід, мовленнєвий акт, мовленнєвий жанр) та їх функцій в стратегічному досягненні прагматичної мети маніпуляції. Прогнозування, контроль і гнучкість покладаються як конститутивні ознаки мовленнєвої стратегії маніпуляції. Обираються принципи класифікації маніпулятивних стратегій з метою встановлення їх типології та актуального тактичного вирішення у різних типах дискурсивної і текстової діяльності у вигляді найбільш характерних комунікативних кроків і відповідного типового набору тактик, які є гнучким механізмом втілення стратегічного задуму суб'єкта маніпуляції..</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Стратегії мовленнєвого впливу» є поглибити знання студентів в галузі лінгвістичної прагматики – одного із найбільш динамічних напрямів розвитку науки про мову, тісно пов'язаного з функціональними особливостями мови, комунікативною діяльністю людей у всіх сферах їх взаємодії, адекватністю породження і сприйняття (інтерпретації) найрізноманітніших повідомлень і дискурсів, які обслуговують суспільства, їх дієвістю в різних сферах людської діяльності; теоретично обґрунтувати і практично підтвердити тезу про те, що сучасні теоретичні уявлення про мовленнєве спілкування можуть бути збагачені за рахунок аналізу реальних мовленнєвих дій з точки зору планування та його результатів, тобто можна виокремити стратегічний підхід як особливий тип прагматичного опису дискурсу (тексту). Це, своєю чергою, вимагає опрацювання і застосування відповідних методів аналізу та опису, які представлено у курсі. В термінах тактик, комунікативних ходів і мовних маркерів зроблено спробу продемонструвати, як інтенціональні стани мовців, їх цілі впливають на процес комунікації. Запропонована модель опису стратегій і тактик практично застосована до аналізу стратегій і тактик у різних типах дискурсів (текстів). Засвоєння методів прагматичного підходу до аналізу стратегій і тактик як засобів реалізації мовленнєвого впливу у різних типах дискурсу (тексту) сприяє не лише засвоєнню студентами знань у галузі лінгвістичної</p>

	<p>прагматики, але й творчому осмисленню принципів положень прагмалінгвістики як науки, що має застосування як загальне, так і конкретне, як теоретичне, так і прикладне, а також опрацюванню і практичному застосуванню методів та прийомів інтент-аналізу.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Маніпулятивні стратегії мовленнєвого впливу в дискурсах і текстах» є оволодіння науковим апаратом лінгвістичної прагматики і вироблення навичок практичного застосування здобутих теоретичних знань у різних сферах практичної діяльності (реклама, політична риторика, текстотворення, лінгвоекспертна діяльність та ін.).</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>1. Основна література:</p> <p>Аккурт В.Є. Теоретичні аспекти поняття сугестивності в лінгвістиці // Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. Одеса. 2019. № 28. – С. 5 – 13.</p> <p>Бацевич Ф.С. Нариси з лінгвістичної прагматики. Львів: ПАІС, 2010.</p> <p>Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики // Мовні і концептуальні картини світу. – К., 2004. - № 10. – С. 11- 16.</p> <p>Дяченко О. В. Стратегії та прийоми мовно-маніпулятивного впливу в ході політичного конфлікту // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. редкол.), Л. І. Кормич (голов. ред.), А. В. Полухіна (відп. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. – Одеса : Фенікс, 2017. – Вип. 59. – С. 41-53.</p> <p>Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування: монографія. Вид. 2-ге, випр. і доп. Одеса : Астропринт, 2008. 344 с.</p> <p>Кутуза Н. В. Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект: монографія. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 736 с.</p> <p>Руда О.Г. Мовне питання як об'єкт маніпулятивних стратегій у сучасному політичному дискурсі: монографія; НАН України, Ін-т укр. мови. – К., 2012. – 234 с.</p> <p>Різун В.В., Непийвода Н.Ф., Корнєєв В.М. Лінгвістика впливу: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005.- 148 с.</p> <p>Підручники й посібники з комунікативної лінгвістики та лінгвістичної прагматики:</p> <p>Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004.</p>

Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. - 344 с.

Бацевич Ф.С. Нариси з лінгвістичної прагматики: Монографія. – Львів: ПАІС, 2010. – 336 с.

2. Додаткова література

Ковалевська Т.Ю. Актуальні технології створення сугестивності в медійних дискурсах. [Електронний ресурс]: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/6971>.

Ковалевська А. В. Сугестія та сугестивні тексти: витоки і специфіка // Одеська лінгвістична школа: у просторах інтерпретацій : колект. монографія/ за заг. ред. Ковалевської Т. Ю. Одеса : ПолиПринт, 2017. - С. 239–247.

Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування: монографія. Вид. 2-ге, випр. і доп. Одеса : Астропринт, 2008. 344 с.

Ковалевська Т. Ю. Впливові доміанти рекламного дискурсу в аспекті нейролінгвістичного програмування. [Електронний ресурс]: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/4429>.

Ковалевська Т.Ю. Метод емпатії в лінгвоментальних дослідженнях [Електронний ресурс]: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/18201>.

Ковалевська Т. Ю. Інноваційні елементи в аспекті мовного впливу // Вісник Дніпропетровського університету: Мовознавство. Дніпропетровськ : Вид-во Дніпропетровського університету, 2003. Вип. 9. С. 98–104.

Дедушно А. Функціональні та структурно-семантичні особливості комісивів (на прикладі мовленнєвих актів обіцянки, клятви, присяги) // Філологічні науки: збірник наукових праць. – Полтава, 2011. - № 1 (7).

Зірка В. В. Мовна парадигма маніпулятивної гри в рекламі: автореф. дис. ...д-ра філол. наук: спец. 10.02002. – Київ, 2005. – 35 с.

Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / Під заг.ред. І.С. Шевченко. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005.

Загнітко А. П. Комунікативно-стратегічні типи мовленнєво-мисленнєвих маніпуляцій: Час Ведмедика Волдо //Записки з українського мовознавства : Вип. 26. У 2-х томах. Т. 2 : Зб. наук. праць / Головний ред. Т. Ю. Ковалевська. Одеса : «ПолиПринт», 2019. С. 203–214.

Іванишин Н. Ознаки імпліцитності як мовної категорії // Лінгвістичні студії : зб. наук. пр. / наук. ред. А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2011. – Вип. 22. – С. 12–17.

Кісельова А.А. Іміджеві домінанти ведучого в теледискурсі (на матеріалі розважальних програм) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова». – О., 2011. – 20 с.

Морська Л. І. Сутність і визначення комунікативних стратегій у професіональному дискурсі // Наукові записки. Серія: Педагогіка, 2012. № 3. С. 67- 74.

Назаренко О.І., Нестеренко О.Є. Вербальні способи маніпуляції свідомістю у дискурсі американських політиків (на прикладі передвиборчого дискурсу республіканців і демократів) // Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». № 9, 2021. С. 154 – 161.

Олексюк О.М. Лексико-семантичні домінанти сугестивного дискурсу реклами: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова». — Одеса, 2012 - 19 с.

Сідак О. О. Мовленнєві тактики дискурсивної стратегії руйнації іміджу публічної особи (на матеріалі англomовного газетного дискурсу) // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Житомир. 2009. Вип. 48. С. 206-209.

Славова Л. Л. Комунікативні стратегії та тактики у сучасному масмедійному політичному дискурсі: зіставний аспект (на матеріалі українських та американських Інтернет-джерел) // Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка. Житомир. 2006. Вип. 27. С. 116-117.

Станкевич Ю.В. Мовні сугестони в текстах політичної реклами: дис. ...канд. філол. наук: 10.02.01. – Одеса, 2011. – 23 с.

Лянг О. Маніпулятивний вплив у дискурсі комерційної реклами / О. Лянг // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер. : Філологічні науки. - 2010. - Вип. 89(5). - С. 303-307. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2010_89\(5\)_73](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2010_89(5)_73).

Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / [В.М.Петрик, М.М. Присяжнюк, Л.Ф. Компанцева, Є.Д.Скулиш, О.Д. Бойко, В.В. Остроухов]; за заг. ред. Є.Д.Скулиша. – 2-ге вид. – К.: ЗАТ “ВПОЛ”, 2011. – 248 с.

Паламар Н. І. Стратегія і тактика реалізації похвали в німецькій та українській мовах: автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Львів, 2013.

Серажим К.С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. – К.,2002.

Стасюк Т. В. Технології мовного впливу як компонент сучасної комунікації // Українська мова. – 2010. – № 1. – С. 82 – 87.

Стасюк Т.В. Новітні мовні технології сугестії та переконання // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2010. – Вип. 20. – С. 23 – 32.

Скаб М.С. Прагматика апеляції в українській мові: навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2003.

Туницька Л. Комунікативні тактики при реалізації мовленнєвого жанру поради // Магістерський науковий вісник. – Випуск № 27. – Тернопіль: ТНПУ, 2017. – С. 37 -38.

Шалацький Д.Л. Мовленнєві стратегії докору у сучасному політичному дискурсі: автореф. дис. ... канд. філол. наук – Запоріжжя, 2014.

Шевченко І.С. Когнітивно-прагматичні дослідження дискурсу // Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен. – Харків: Константа, 2005. – С.105 – 117.

Шкіцька І.Ю. Маніпулятивні тактики позитиву: лінгвістичний аспект. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.

Смирнова М.С. Проповідь у релігійному православному дискурсі ХХ століття: лінгвопрагматичний аспект. – Маріуполь, 2016.

Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навч. посібник.- К.: ЗАТ «ВПОЛ»,2011.

Сідак О.О. Когнітивна структура поняття «імідж» // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – Харків, 2009. – № 837. – С. 56–59.

Смирнова Т.В. Когнітивні механізми формування рекламного іміджу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.08 «Журналістика». – К., 2003. – 24 с.

Третяк Н. Мовна гра як засіб комунікативного впливу на читача (на матеріалі ЗМІ) // Мова і суспільство. – 2012. – Вип. 3. – С. 309 – 314.

Халчанська О. Мовні способи переконливого впливу під час спілкування // Філологічні науки. – 2012. – Вип. 12. – С. 92 – 97.

Холод О.М. Інструментарій засобів масової інформації у процесі формування іміджу політиків : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.01.08 «Журналістика». – К., 2007. – 30 с. Одеський лінгвістичний вісник. Спецвипуск, 2017.

Шугаєв А.В. Роль номінативних одиниць і дискурсивних маркерів у формуванні іміджу ООН в англomовному медіа-дискурсі // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка – 2016. – Вип. 2(84). – С. 141–145.

Blakar R. M. Language as a means of social power. Pragmalinguistics. Paris, Mouton. 1979. P. 131–169.

Bolinger D. Language — the Loaded Weapon: the Use and Abuse of Language. N. Y. : Longman, 1980. 224 p.

Dilts R. B. Sleight of mouth. The magic of conversational belief change. California : Meta Publications, 1999. 330 p.

	<p>Lakoff R. T. Talking Power: The Politics of Language. N. Y.: Basic Books, 1990. 324 p.</p> <p><i>Довідкова література</i></p> <p>Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля-К, 2008.</p> <p>Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. – К., 1998.</p> <p>The encyclopedia of Language and Linguistics. V. 1-10, 1994. (Oxford – N.Y. – Seul - Tokyo).</p> <p>International encyclopedia of Linguistics. Willam Bright. V. 1 – 4. N.Y. – Oxford, 1992 . (Oxford – N.Y. – Seul - Tokyo).</p> <p>Encyklopedia jezykoznavstwa ogolnego/ - Wroclaw – Warszawa – Krakow. – 1993.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (1-й)
Обсяг курсу	Загальний обсяг – 90 годин, зокрема 32 години аудиторних, з них – 16 лекційних, 16 практичних; 58 годин – самостійна робота. 3 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p>Студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні проблеми і напрями, пов’язані із формуванням знань про комунікативні процеси загалом, рух інформації в комунікації; • предмет, завдання і базові категорії лінгвістичної прагматики; • сутність прагматичного підходу (в термінах стратегій і тактик) до аналізу мовного впливу; • методи лінгвістичної прагматики; • загальну типологію мовленнєвих стратегій і типологію маніпулятивних стратегій мовленнєвого впливу; • мовні маркери мовленнєвих тактик; • порушення принципів комунікативного кодексу як регулятиву мовленнєвої поведінки учасників комунікації у ситуації маніпулятивної взаємодії між учасниками спілкування; • співвідношення понять стратегії мовленнєвого впливу і мовленнєвий жанр та мовленнєвий акт ; • роль імплікацій та імплікатур дискурсу (тексту) у процесі реалізації стратегій мовлення; • роль імпліцитної інформації (пресупозиції та імплікації). <p>Практичні цілі вибіркового курсу «Маніпулятивні стратегії мовленнєвого впливу в дискурсах і текстах»</p>

	<p>спрямовані на те, що в результаті його засвоєння студенти повинні вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовувати основні поняття, і принципи дискурсивної стратегічної діяльності в процесі аналізу комунікативних подій маніпулятивного характеру в різних динамічних ситуативних контекстах; • аналізувати конкретні ситуації спілкування з метою визначення типу маніпулятивної стратегії і тактик її втілення в різних дискурсах і текстах; • визначати прагматичні фактори маніпулятивного впливу (пресупозиції, імплікації) та способи їх використання у конкретній маніпулятивній стратегії; • виокремлювати складові стратегічної і тактичної діяльності мовців в конкретних ситуаціях спілкування (комунікації) у різних дискурсах і текстах; • виявляти й охарактеризувати актуальні прагматичні (психологічні) аспекти спілкування, пов'язані із особою адресанта, адресата, взаєминами між учасниками спілкування та ситуацією спілкування; • виявляти найважливіші складові комунікативного кодексу (принципи, правила, максими, конвенції) у процесах комунікативної взаємодії і охарактеризувати особливості їх вияву і порушення у стратегічній діяльності мовців. • виокремлювати мовні показники (маркери), що вказують на маніпулятивний стратегічний задум і тактичні завдання адресанта в плані семантичному, лексичному, лексико-граматичному та прагматичному комплексно підходити до їх аналізу і практичного використання у конкретному дискурсі (тексті).
Ключові слова	Лінгвістична прагматика, спілкування, мовленнєвий вплив, комунікативний акт, контекст і ситуація спілкування, мовний код, міжособистісне спілкування, діалогові стратегії, мовленнєвий хід, мовленнєві стратегія, маніпулятивна стратегія, тактики спілкування, максими спілкування, прагматичні пресупозиції та установки мовця, комунікативні інтенції, комунікативний кодекс, кооперативний та конфронтативний типи спілкування, принципи кооперації, максими спілкування, принцип ввічливості (етикетності), правила і конвенції спілкування, мовленнєвий жанр, мовленнєвий акт, імплікації та імплікатури дискурсу, мовленнєвий імідж, стратегії основні, допоміжні, загальні, риторичні, рольові, ціннісна диспозиція мовця.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Студенти потребують базових знань з філологічних дисциплін.

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Викладач використовує такі навчальні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, проблемне викладання, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький методи; - за дидактичними завданнями: словесні - лекція, евристична бесіда, навчальна дискусія; наочні - ілюстрація, демонстрація; практичні - робота з текстами, реферати, самостійні дослідницькі письмові роботи студентів. <p>Студентам рекомендовано різні способи отримання та фіксації навчальної інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • систематичне ведення записів на лекціях і практичних заняттях, що уточнюється і доповнюється в процесі самостійної роботи; • формування блоку політичних та рекламних дискурсів і текстів, в яких представлено використання маніпулятивні стратегії впливу; • укладання словника маніпулятивних стратегій і тактик їх вербалізації, який постійно поповнюється новими визначеннями понять в ході самостійної роботи; • вирішення практичних комунікативних завдань і, що подаються до кожної теми курсу і перевіряються на практичних заняттях; • у планах лекцій задаються основні напрями учбової діяльності студентів, подаються списки необхідних для опрацювання навчальних, наукових і довідкових джерел лінгвістичної інформації; • виконуються самостійні практичні завдання; перевіряються результати самостійної роботи студентів, що фіксуються у термінологічних словниках та самостійному аналізі дискурсів і текстів які оцінюються як проміжні результати роботи кожного студента.
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Проектор, екран, ноутбук, доступ до інтернету.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на практичних заняттях: 24% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 24 (8 практичних занять, за одне заняття – максимум 3 бали); • поточне тестування за двома змістовими модулями: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 30 (за один модуль – максимум 15 балів); • виконання самостійних практичних завдань: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 20; • підсумкове тестування та усне опитування: 26% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 26 (підсумкове практичне завдання – максимум 16 балів; усне опитування – максимум 10 балів). <p>Підсумкова максимальна кількість балів - 100.</p>

	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що письмові наукові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідуватимуть лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Питання до підсумкової контрольної роботи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лінгвістичні аспекти теорії впливу. Предмет теорії впливу та її витоки. 2. Лінгвістична природа комунікативного впливу та впливовий потенціал мови. 3. Мовне варіювання як джерело імпліцитного впливу на свідомість та його передумови (структурно-системні, комунікативні, екстралінгвальні, семіотичні, когнітивні). 4. Мовні механізми варіативної інтерпретації дійсності. 5. Типологія мовних механізмів впливу. 6. Феномен маніпулювання та аспекти його вияву. 7. Провідні напрями дослідження маніпулювання і сугестивного впливу. 8. Сутність і механізми маніпулювання. 9. Ознаки, принципи та критерії визначення маніпулятивного впливу. 10. Маніпулятивний вплив і НЛП. 11. Поняття впливових доміант дискурсу в аспекті НЛП. 12. Маніпулятивний вплив і некоректний вплив. 13. Продуктивна і непродуктивна маніпуляція. 14. Маніпулятивний вплив і демагогія. 15. Маніпулятивний вплив і пропаганда. 16. Мотиви, цілі і установки як визначальні конститuentи комунікативних стратегій. 17. Тактики і мовленнєві ходи як засоби мовного втілення стратегій. 18. Типології мовленнєвих стратегій. 19. Теоретичні засади комунікативно-прагматичного дослідження маніпулятивних стратегій і тактик їх втілення. 20. Типологія маніпулятивних мовленнєвих стратегій. 21. Маніпулятивні стратегії і тактики їх втілення в аспекті створення іміджу політика в політичному дискурсі (тексті). 22. Мовленнєві тактики і прийоми формування іміджу в рекламному дискурсі.

	<p>23. Мовленнєві тактики і прийоми руйнування іміджу політика в політичному дискурсі (тексті).</p> <p>24. Маніпулятивний потенціал мовних засобів: оцінна лексика, метафора і метонімія.</p> <p>25. Прагматичні засоби маніпулятивного впливу: іронія, жарти, мовна гра, солідаризація, спекулятивне аргументування, апелювання до авторитетів, дискредитація та ін.</p> <p>26. Стилiстичні засоби маніпулювання: жаргонізми, пейоративна і стилістично знижена лексика, використання аналогій тощо.</p> <p>27. Прагматична установка маніпулятора (ціннісна диспозиція) як ідентифікаційна характеристика маніпуляції .</p> <p>28. Маніпулятивний вплив як результат порушення регулятивних правил спілкування (комунікативного кодексу).</p> <p>29. Тактики маніпулювання у діалогічному мовленні (зміна теми, повторення, градація, контроль над ініціативою та ін.).</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після викладу курсу.</p>

Схема курсу

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 т. 2 год.	<p>Тема 1: Комунікативний вплив як комплексний міждисциплінарний феномен</p> <p>1. Лінгвістичні аспекти теорії впливу. Предмет теорії впливу та її витоки.</p> <p>2. Лінгвістична природа комунікативного впливу та впливовий потенціал мови.</p> <p>3. Мовне варіювання як джерело імпліцитного впливу на свідомість та його передумови (структурно-системні, комунікативні, екстралінгвальні, семіотичні, когнітивні).</p> <p>4. Мовні механізми варіативної інтерпретації дійсності.</p> <p>5. Типологія мовних механізмів впливу на свідомість.</p>	лекція	<p>1. Аккурт В.Є. Теоретичні аспекти поняття сугестивності в лінгвістиці // Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. Одеса. 2019. № 28. – С. 5 – 13.</p> <p>2. Ковалевська А. В. Сугестія та сугестивні тексти: витоки і специфіка. Одеська лінгвістична школа: у просторах інтерпретацій : колект. моногр. Одеса : ПолиПринт, 2017. С. 239–247.</p> <p>3. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007.</p> <p>4. Різун В.В., Непийвода Н.Ф., Корнеєв В.М. Лінгвістика впливу: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005.</p> <p>5. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля-К, 2008.</p> <p>6. Стасюк Т.В. Новітні мовні технології сугестії та переконання // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2010. – Вип. 20. – С. 23 – 32.</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. випишіть у словник нові поняття і терміни, пов'язані з феноменом мовленнєвого впливу;</p> <p>3. у запропонованому дискурсі (тексті) знайдіть приклади використання варіативної інтерпретації дійсності: анулюючий, фінгуочий та індефінітуючий тип перетворень у процесах мовної вербалізації і поясніть їх; нав'язування пресу позиції, яка не має верифікації; використання номінативних ресурсів мови; використання лексичних маркерів зняття відповідальності за істинність пропозиції.</p> <p>3,5 год.</p>	1 т.

<p>Тиж. 2 т. 2 год.</p>	<p>Тема 1: Комуникативний вплив як комплексний міждисциплінарний феномен</p> <p>1. Лінгвістичні аспекти теорії впливу. Предмет теорії впливу та її витоки.</p> <p>2. Мовне варіювання як джерело імпліцитного впливу на свідомість та його передумови (структурно-системні, комуникативні, екстралінгвальні, семіотичні, когнітивні).</p> <p>3. Мовні механізми варіативної інтерпретації дійсності.</p> <p>4. Типологія мовних механізмів впливу на свідомість.</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>1. Сугестивні технології маніпулятивного впливу. Київ, 2011.</p> <p>2. Халчанська О. Мовні способи переконливого впливу під час спілкування // Філологічні науки. – 2012. – Вип. 12. – С. 92 – 97.</p> <p>3. Шкіцька І.Ю. Маніпулятивні тактики позитиву: лінгвістичний аспект. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 440 с.</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. выпишіть у словник нові поняття і терміни.</p> <p>3. у запропонованому дискурсі (тексті) визначте компоненти, які маркують імпліцитну інтенцію мовця (в тому числі у виборі мовного способу номінації).</p> <p>2. у самостійно обраному фрагменті дискурсу (тексту) (політичного, рекламного або теледискурсу) визначте типи мовних механізмів впливу.</p> <p>3,5 год.</p>	<p>2 т.</p>
<p>3 т. 2 год.</p>	<p>Тема 2. Маніпулювання як вид комуникативної поведінки</p> <p>1. Феномен маніпулювання та аспекти його вияву.</p> <p>2. Провідні напрями дослідження маніпулювання і сугестивного впливу.</p> <p>3. Сутність і механізми маніпулювання.</p> <p>4. Ознаки, принципи та критерії визначення маніпулятивного впливу.</p> <p>5. Маніпулятивний вплив і НЛП. Впливові</p>	<p>лекція</p>	<p>1. Шкіцька І.Ю. Маніпулятивні тактики позитиву: лінгвістичний аспект. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 440 с.</p> <p>2. Халчанська О. Мовні способи переконливого впливу під час спілкування // Філологічні науки. – 2012. – Вип. 12. – С. 92 – 97.</p>	<p>Опрацювання відповідних розділів рекомендованої літератури, конспекту лекції.</p> <p>3,5 год.</p>	<p>3 т.</p>

	домінанти рекламного дискурсу в аспекті НЛП.				
Тиж. 4 т. 2 год.	<p>Тема 2. Маніпулювання як вид комунікативної поведінки</p> <p>1. Провідні напрями дослідження маніпулювання і сугестивного впливу.</p> <p>3. Сутність і механізми маніпулювання.</p> <p>4. Ознаки, принципи та критерії визначення маніпулятивного впливу.</p> <p>5. Типологія маніпулятивного впливу.</p>	практичне заняття	<p>1. Шкіцька І.Ю. Маніпулятивні тактики позитиву: лінгвістичний аспект. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 440 с.</p> <p>2. Халчанська О. Мовні способи переконливого впливу під час спілкування // Філологічні науки. – 2012. – Вип. 12. – С. 92 – 97.</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. випишіть у словник нові поняття і терміни.</p> <p>3. У довільно обраних рекламних дискурсах (текстах) визначте сутність, тип та головні ознаки маніпулятивного впливу.</p> <p>4. Створіть рекламний текст, застосовуючи один із механізмів маніпулятивного впливу.</p> <p>3,5 год.</p>	4 т.
5 т. 2 год.	<p>Тема 3. Розмежування маніпулятивного впливу і суміжних з ним явищ.</p> <p>1. Маніпулятивний вплив і некоректний вплив.</p> <p>2. Продуктивна і непродуктивна маніпуляція.</p> <p>3. Маніпулятивний вплив і демагогія.</p> <p>4. Маніпулятивний вплив і пропаганда.</p> <p>5. Маніпулятивний вплив і НЛП. Впливові доміанти рекламного дискурсу в аспекті НЛП.</p>	лекція	<p>1. Аккурт В.С. Теоретичні аспекти поняття сугестивності в лінгвістиці // Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. Одеса. 2019. № 28. – С. 5 – 13.</p> <p>2. Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування: монографія. Вид. 2-ге, випр. і доп. Одеса : Астропринт, 2008.</p> <p>3. Ковалевська Т. Ю. Впливові доміанти рекламного дискурсу в аспекті нейролінгвістичного програмування. [Ел. адреса]: http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/4429 3.</p>	<p>Опрацювання відповідних розділів рекомендованої літератури, конспекту лекції.</p> <p>3,5 год.</p>	5 т.

6 т.	<p>Тема 3. Розмежування маніпулятивного впливу і суміжних з ним явищ.</p> <p>1. Маніпулятивний вплив і некоректний вплив.</p> <p>2. Продуктивна і непродуктивна маніпуляція.</p> <p>3. Маніпулятивний вплив і демагогія.</p> <p>4. Маніпулятивний вплив і пропаганда.</p> <p>5. Впливові доміанти рекламного дискурсу в аспекті НЛП.</p>	практичне заняття	<p>1. Аккурт В.С. Теоретичні аспекти поняття сугестивності в лінгвістиці // Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. Одеса. 2019. № 28. – С. 5 – 13.</p> <p>2. Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування: монографія. Вид. 2-ге, випр. і доп. Одеса : Астропринт, 2008.</p> <p>3. Ковалевська Т. Ю. Впливові доміанти рекламного дискурсу в аспекті нейролінгвістичного програмування. [Ел. адреса]: http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/4429 3.</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. выпишіть у словник нові поняття і терміни;</p> <p>3. обґрунтуйте свою позицію стосовно поділу маніпуляції на продуктивну і непродуктивну; наведіть приклади продуктивної і непродуктивної маніпуляції у дискурсах і текстах різного типу;</p> <p>4. у пропонованому рекламному дискурсі (тексті) визначте тип впливової доміанти, обґрунтуйте її використання як механізму НЛП в даному дискурсі (тексті).</p> <p>3,5 год.</p>	6 т.
7 т.	<p>Тема 4. Стратегії і тактики як реальні процеси у мовленнєвому спілкуванні</p> <p>1. Стратегія як спосіб прогнозування і контролю .</p> <p>2. Мотиви, цілі і установки як визначальні конституенти комунікативних стратегій.</p> <p>3. Тактики і мовленнєві ходи як засоби мовного втілення стратегій.</p>	лекція	<p>1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2004.</p> <p>2. Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики //Мовні і концептуальні картини світу. – К., 2004. -№ 10. – С. 11- 16.</p>	<p>Опрацювання відповідних розділів рекомендованої літератури, конспекту лекції.</p> <p>4 год.</p>	7 т.

	<p>4. Мовні і прагматичні показники мовленнєвих тактик (семантичні, лексичні, лексико-граматичні і прагматичні).</p> <p>5. Типології мовленнєвих стратегій.</p> <p>6. Прагматична стратегія саморепрезентації та особливості її реалізації в політичному дискурсі (тексті).</p>				
8 т.	<p>Тема 4. Стратегії і тактики як реальні процеси у мовленнєвому спілкуванні</p> <p>1. Мотиви, цілі і установки як визначальні конститuentи комунікативних стратегій.</p> <p>2. Тактики і мовленнєві ходи як засоби мовного втілення стратегій.</p> <p>3. Типології мовленнєвих стратегій.</p> <p>4. Фактор маніпулятивності у прагматичній стратегії саморепрезентації та особливості її реалізації в політичному дискурсі (тексті).</p>	практичне заняття	<p>1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2004.</p> <p>2. Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики //Мовні і концептуальні картини світу. – К., 2004. -№ 10. – С. 11- 16.</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. випишіть у словник нові поняття і терміни;</p> <p>3. в обраному політичному/рекламному дискурсі (тексті) визначте мотив, ціль і установку маніпулятивної стратегії.</p> <p>4. визначте фактори маніпулятивності у стратегічному спрямуванні дискурсу (тексту) та їх прагматичну сутність.</p> <p>5. в обраному політичному/телевізійному/ рекламному дискурсі (тексті) визначте мовні і прагматичні показники маніпулятивних тактик.</p> <p>4 год.</p>	8 т.

9 т.	<p>Тема 5. Маніпулятивні стратегії і тактики в політичному і рекламному дискурсі (тексті)</p> <p>1. Теоретичні засади комунікативно-прагматичного дослідження маніпулятивних стратегій і тактик їх втілення.</p> <p>2. Типологія маніпулятивних мовленнєвих стратегій.</p> <p>3. Маніпулятивні стратегії і тактики їх втілення в аспекті створення іміджу політика в політичному дискурсі (тексті).</p> <p>4. Мовленнєві тактики і прийоми формування іміджу в рекламному дискурсі (акцентування, гіперболізація, контамінація).</p> <p>5. Мовленнєві тактики і прийоми руйнування іміджу політика в політичному дискурсі (тексті).</p>	лекція	<p>1. Дяченко О. В. Стратегії та прийоми мовно-маніпулятивного впливу в ході політичного конфлікту // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр.– Одеса : Фенікс, 2017. – Вип. 59. – С. 41-53.</p> <p>2. Зірка В. В. Мовна парадигма маніпулятивної гри в рекламі: автореф. дис. ... д-ра філол. наук: спец. 10.02002 / В. В. Зірка. – Київ, 2005.</p>	<p>Опрацювання відповідних розділів рекомендованої літератури, конспекту лекції.</p> <p>3,5 год.</p>	9 т.
10 т.	<p>Тема 5. Маніпулятивні стратегії і тактики формування іміджу в політичному і рекламному дискурсі (тексті)</p> <p>1. Структура мовленнєвого іміджу. Домінанта іміджу ті її мовні маркери.</p> <p>2. Маніпулятивні стратегії і тактики їх втілення в аспекті створення іміджу політика в політичному дискурсі (тексті).</p> <p>3. Маніпулятивні тактики і прийоми формування іміджу в рекламному дискурсі (акцентування, гіперболізація, контамінація).</p> <p>4. Маніпулятивні тактики і прийоми руйнування іміджу політика в</p>	практичне заняття	<p>1. Сідак О. О. Мовленнєві тактики дискурсивної стратегії руйнації іміджу публічної особи (на матеріалі англomовного газетного дискурсу) // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Житомир. 2009. Вип. 48. С. 206-209.</p> <p>2. Лянг О. Маніпулятивний вплив у дискурсі комерційної реклами // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер.: Філологічні науки. - 2010. - Вип. 89(5). - С.303-307.</p> <p>3. Чорна О.О. Комунікативні засоби творення іміджу політичного лідера (на матеріалі українського, російського та англійського</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонованої науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. випишіть у словник нові поняття і терміни;</p> <p>3. Визначте домінуючі та ситуативні ролі відомих політиків, представлених у політичному ,масмедійному і</p>	10 т.

	політичному дискурсі (тексті).		політичного дискурсу): дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук.: спец. 10.02.15 – загальне мовознавство / О. О. Чорна. – Кіровоград, 2012. – 278 с.	рекламному дискурсах (текстах). 4. Визначте тип маніпулятивної стратегії (конструктивний/ деструктивний) і тактик її вербалізації в обраному типі рекламного дискурсу (тексті).	
				3,5 год.	
11 т.	<p>Тема 6. Засоби втілення маніпулятивних стратегій і тактик в політичному дискурсі (тексті).</p> <p>1. Маніпулятивний потенціал мовних засобів: оцінна лексика, метафора і метонімія.</p> <p>2. Прагматичні засоби маніпулятивного впливу: іронія, жарти, мовна гра, солідаризація, спекулятивне аргументування, апелювання до авторитетів, дискредитація та ін.</p> <p>3. Стилiстичні засоби маніпулювання: жаргонізми, пейоративна і стилістично знижена лексика, використання аналогій тощо.</p>	лекція	<p>1. Дяченко О. В. Стратегії та прийоми мовно-маніпулятивного впливу в ході політичного конфлікту // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. редкол.), Л. І. Кормич (голов. ред.), А. В. Полухіна (відп. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. – Одеса : Фенікс, 2017. – Вип. 59. – С. 41-53.</p> <p>2. Назаренко О.І., Нестеренко О.Є. Вербальні способи маніпуляції свідомістю у дискурсі американських політиків (на прикладі передвиборчого дискурсу республіканців і демократів) // Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». № 9, 2021. С. 154 – 161.</p> <p>3. Руда О.Г. Мовне питання як об'єкт маніпулятивних стратегій у сучасному політичному дискурсі: монографія; НАН України, Ін-т укр. мови. – К., 2012. – 234 с.</p> <p>4. Славова Л. Л. Комунікативні стратегії та тактики у сучасному масмедійному політичному дискурсі: зіставний аспект (на матеріалі українських та американських Інтернет-джерел) // Вісник Житомирського державного університету ім. Івана</p>	Опрацювання відповідних розділів рекомендованої літератури, конспекту лекції.	11 т.
				3,5 год.	

			<p>Франка. Житомир. 2006. Вип. 27. С. 116-117.</p> <p>5. Станкевич Ю.В. Мовні сугестони в текстах політичної реклами: дис. ...канд. філол. наук: 10.02.01. – Одеса, 2011. – 23 с.</p> <p>6. Шалацький Д.Л. Мовленнєві стратегії докору у сучасному політичному дискурсі: автореф. дис. ... канд. філол. наук – Запоріжжя, 2014.</p>		
12 т.	<p>Тема 6. Засоби втілення маніпулятивних стратегій і тактик в політичному дискурсі (тексті).</p> <p>1. Маніпулятивний потенціал мовних засобів: оцінна лексика, метафора і метонімія.</p> <p>2. Прагматичні засоби маніпулятивного впливу: іронія, жарти, мовна гра, солідаризація, спекулятивне аргументування, апелювання до авторитетів, дискредитація та ін.</p> <p>3. Стилістичні засоби маніпулювання: жаргонізми, пейоративна і стилістично знижена лексика, використання аналогій тощо.</p>	<p>прак ичне занят тя</p>	<p>1. Дяченко О. В. Стратегії та прийоми мовно-маніпулятивного впливу в ході політичного конфлікту // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. редкол.), Л. І. Кормич (голов. ред.), А. В. Полухіна (відп. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. – Одеса : Фенікс, 2017. – Вип. 59. – С. 41-53.</p> <p>2. Назаренко О.І., Нестеренко О.С. Вербальні способи маніпуляції свідомістю у дискурсі американських політиків (на прикладі передвиборчого дискурсу республіканців і демократів) // Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». № 9, 2021. С. 154 – 161.</p> <p>3. Руда О.Г. Мовне питання як об'єкт маніпулятивних стратегій у сучасному політичному дискурсі: монографія; НАН України, Ін-т укр. мови. – К., 2012. – 234 с.</p> <p>4. Славова Л. Л. Комунікативні стратегії та тактики у сучасному масмедійному політичному дискурсі: зіставний аспект (на матеріалі українських та американських Інтернет-джерел) // Вісник</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. випишіть у словник нові поняття і терміни;</p> <p>3. у 2-3 дискурсах (текстах) визначте маніпулятивний потенціал мовних засобів, порівняйте їх із прагматичними засобами впливу (іронією, жартами, мовною грою тощо).</p> <p>3,5 год.</p>	12 т.

			<p>Житомирського державного університету ім. Івана Франка. Житомир. 2006. Вип. 27. С. 116-117.</p> <p>5. Станкевич Ю.В. Мовні сугестони в текстах політичної реклами: дис. ...канд. філол. наук: 10.02.01. – Одеса, 2011. – 23 с.</p> <p>6. Шалацький Д.Л. Мовленнєві стратегії докору у сучасному політичному дискурсі: автореф. дис. ... канд. філол. наук – Запоріжжя, 2014.</p>		
13 т.	<p>Тема 7. Маніпулятивні стратегії і тактики їх втілення в міжособистісному спілкуванні (діалогічне мовлення).</p> <p>1. Прагматична установка маніпулятора (ціннісна диспозиція) як ідентифікаційна характеристика маніпуляції</p> <p>2. Маніпулятивний вплив як результат порушення регулятивних правил спілкування (комунікативного кодексу).</p> <p>3. Тактики маніпулювання у діалогічному мовленні (зміна теми, повторення, градація, контроль над ініціативою та ін.).</p>	лекція	<p>1. Пшеничних А. М. Гумор як стратегія реперспективізації предметної ситуації у діалогічному дискурсі (на матеріалі мультимедійних ігрових кінотворів) // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2014. – Вип. 78. – С. 99 -106.</p> <p>2. Стасюк Т. В. Технології мовного впливу як компонент сучасної комунікації // Українська мова. – 2010. – № 1. – С. 82 – 87.</p> <p>3. Стасюк Т.В. Новітні мовні технології сугестії та переконання // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2010. – Вип. 20. – С. 23 – 32.</p>	<p>Опрацювання відповідних розділів рекомендованої літератури, конспекту лекції.</p> <p>3,5 год.</p>	13 т.
14 т.	<p>Тема 7. Маніпулятивні стратегії і тактики їх втілення в міжособистісному спілкуванні (діалогічне мовлення).</p> <p>1. Прагматична установка маніпулятора (ціннісна диспозиція) як ідентифікаційна характеристика маніпуляції.</p> <p>2. Маніпулятивний вплив як результат порушення регулятивних правил спілкування</p>	практичне заняття	<p>1. Пшеничних А. М. Гумор як стратегія реперспективізації предметної ситуації у діалогічному дискурсі (на матеріалі мультимедійних ігрових кінотворів) // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2014. – Вип. 78. – С. 99 -106.</p> <p>2. Стасюк Т. В. Технології мовного впливу як компонент сучасної комунікації // Українська</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p>	14 т.

	(комунікативного кодексу). 3. Тактики маніпулювання у діалогічному мовленні (зміна теми, повторення, градація, контроль над ініціативою та ін.).		мова. – 2010. – № 1. – С. 82 – 87. 3. Стасюк Т.В. Новітні мовні технології сугестії та переконання // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2010. – Вип. 20. – С. 23 – 32.	2. випишіть у словник нові поняття і терміни; 3. в обраних дискурсах (текстах) поясніть, які саме принципи мовного кодексу порушуються мовцем. 4. поясніть чому зміна теми, повторення, градація, контроль над ініціативою та ін. є складовими тактиками маніпулятивної стратегії. 3,5 год.	
15 т.	Тема 8. Відтворення ідентифікаційної (породжувальної) моделі маніпулятивної комунікативної стратегії 1. Прагматичний і комунікативний аспекти маніпулятивної комунікативної події як її породжувальний потенціал. 2. Аналіз комунікативної ситуації маніпулювання за її складовими: - ситуативними характеристикам суб'єкта маніпуляції (особистісний, рольовий та цільовий аспекти); - ситуативними характеристиками об'єкта маніпуляції (особистісний, рольовий та цільовий аспекти); - ситуативним контекстом. 3. Особливості комунікативної стратегічної позиції маніпулятора: - подвійна комунікативна мета маніпулятора (цільова установка); - подвійна спрямованість маніпулятивної стратегії;	лекція	1. Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики // Мовні і концептуальні картини світу. – К., 2004. -№ 10. – С. 11- 16. 2. Загнітко А. П. Комунікативно-стратегічні типи мовленнєво-мисленнєвих маніпуляцій: Час Ведмедика Волдо // Записки з українського мовознавства : Вип. 26. У 2-х томах. Т. 2 : 36. наук. праць / Головний ред. Т. Ю. Ковалевська. Одеса : «ПолиПринт», 2019. С. 203–214.	Опрацювання відповідних розділів рекомендованої літератури, конспекту лекції. 4 год.	15 т.

	<p>а) інтерпретативна субстратегія (аналіз комунікативних смислів мовленнєвих дій: виформування образу суб'єкта маніпуляції, її об'єкта та образу ситуації комунікативної взаємодії);</p> <p>б) ситуативні характеристики суб'єкта маніпуляції (особистісний, рольовий та цільовий аспекти);</p> <p>в) мотиваційна субстратегія (аналіз прагматичних смислів мовленнєвих дій: актуалізація маніпулятором реальної або нав'язаної / вигаданої потреби об'єкта маніпуляції; інтерпретація деякого явища як спроможного задовольнити потребу; побудова моделі дій об'єкта маніпулятивного впливу, здатних призвести до задоволення визначеної потреби).</p>				
16 т.	<p>Тема 8. Відтворення ідентифікаційної (породжувальної) моделі маніпулятивної комунікативної стратегії</p> <p>1. Прагматичний і комунікативний аспекти маніпулятивної комунікативної події як її породжувальний потенціал.</p> <p>2. Аналіз комунікативної ситуації маніпулювання за її складовими:</p> <p>- ситуативними характеристикам суб'єкта маніпуляції (особистісний, рольовий та цільовий аспекти);</p> <p>- ситуативними характеристиками об'єкта маніпуляції (особистісний, рольовий та цільовий аспекти);</p>	практичне заняття	<p>1. Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики //Мовні і концептуальні картини світу. – К., 2004. -№ 10. – С. 11- 16.</p> <p>2. Загнітко А. П. Комунікативно-стратегічні типи мовленнєво-мисленнєвих маніпуляцій: Час Ведмедика Волдо //Записки з українського мовознавства : Вип. 26. У 2-х томах. Т. 2 : 3б. наук. праць / Головний ред. Т. Ю. Ковалевська. Одеса : «ПолиПринт», 2019. С. 203–214.</p>	<p>На основі викладеного теоретичного матеріалу та опрацювання пропонуваної науково-теоретичної літератури виконайте завдання:</p> <p>1. підготуйте відповіді на питання винесені на розгляд на практичному занятті;</p> <p>2. випишіть у словник нові поняття і терміни;</p> <p>3. у двох обраних дискурсах (текстах) проілюструйте на основі представленої моделі використання маніпулятивної стратегії (із субстратегіями, якщо</p>	16 т.

	<p>- ситуативним контекстом.</p> <p>3. Особливості комунікативної стратегічної позиції маніпулятора:</p> <p>- подвійна комунікативна мета маніпулятора (цільова установка);</p> <p>- подвійна спрямованість маніпулятивної стратегії;</p> <p>а) інтерпретативна субстратегія (аналіз комунікативних смислів мовленнєвих дій: виформування образу суб'єкта маніпуляції, її об'єкта та образу ситуації комунікативної взаємодії);</p> <p>б) ситуативні характеристика суб'єкта маніпуляції (особистісний, рольовий та цільовий аспекти);</p> <p>в) мотиваційна субстратегія (аналіз прагматичних смислів мовленнєвих дій: актуалізація маніпулятором реальної або нав'язаної / вигаданої потреби об'єкта маніпуляції; інтерпретація деякого явища як спроможного задовольнити потребу; побудова моделі дій об'єкта маніпулятивного впливу, здатних призвести до задоволення визначеної потреби).</p> <p>4. Висновки до курсу.</p>			<p>такі є) з покроковим її втіленням у конкретних тактиках. Підготуйте коментар до проаналізованого дискурсу (тексту).</p> <p>4 год.</p>	
--	---	--	--	--	--